

Zilvervlek op Terschelling

De Zilvervlek is na 1959 niet meer in Nederland waargenomen. Een melding van deze soort is dus heel bijzonder.

Piet Zumkehr

Op Terschelling komen vier soorten parelmoervlinders voor: de Kleine parelmoervlinder, de Zilveren maan, de Grote parelmoervlinder en de Duinparelmoervlinder. Alle vier zijn gebonden aan wilde viooltjes in open duinvegetaties. Op 11 juni 1992 trof ik een parelmoervlinder aan die qua gedrag en voorkomen duidelijk afweek van wat op Terschelling gebruikelijk is.

Zilvervlek met duidelijk zichtbaar de grote parelmoervlek in het midden van de vleugel.
Foto: Henkjan Kievit
(gephotografeerd in de Eifel)

middelgroot, duidelijk groter dan de Kleine parelmoervlinder en kleiner dan de Duinparelmoervlinder. De grondkleur was helder oranje. Aan de tekening was duidelijk te zien dat het hier een soort uit het geslacht *Clossiana* betrof. Op de bovenzijde van de achtervleugels was in het wortelveld een zwarte vlek aanwezig. De tekening aan de bovenzijde van de voorvleugels liet een patroon zien met een kenmerkend haakje. De onderzijde van de achtervleugels had een patroon van parelmoervlekken, dat anders was dan het patroon van de Zilveren maan. De zwarte vlek in het wortelveld ontbrak hier. Daarentegen was een opvallend grote parelmoervlek aanwezig, die als een neerwaarts gebogen 'banaan' tot in het midden van de vleugel stak.

Op basis van deze kenmerken kwam ik tot de conclusie dat het hier een exemplaar van de Zilvervlek (*Clossiana euphrosyne*) betrof. Volgens de Atlas van de Nederlandse Dagvlinders is deze soort sinds de jaren vijftig in Nederland uitgestorven. Op Terschelling is de Zilvervlek nooit eerder vastgesteld. Deze waarneming heeft dan ook geen betrekking op een exemplaar van een inheemse populatie. Hoogstwaarschijnlijk betrof het een zwerfend exemplaar dat oorspronkelijk uit Centraal of Noord-Europa afkomstig is. De waarneming werd gedaan in een periode met aanhoudende noordoosten wind. Opvallend is dat de vlinder op Terschelling een habitat opzocht waarin deze soort normaal thuis is. De Zilvervlek schijnt open plekken in het bos te prefereren. De rupsen van de Zilvervlek leven van wilde viooltjes.

SUMMARY

A specimen of *Clossiana euphrosyne* was observed on the island of Terschelling (province Friesland). This must be regarded as a stray from Central or Northern Europe, as the species is known to be extinct in the Netherlands since the 1950's.

Allereerst betrof de plaats van waarneming niet een open duingebied, maar een open plek in het bos. De waarneming werd gedaan in het bosgebied langs de Badweg van paal 8 (kilometerhok: 145-600). Op de open plek dronk de vlinder nectar uit bloeiende bramen, iets wat de parelmoervlinders op Terschelling zelden doen. De vlinder was op de bramen goed te benaderen en gemakkelijk te bestuderen.

Ten tweede week het uiterlijk van de vlinder af van wat gebruikelijk is. De vlinder was

Nawoord afdeling Onderzoek van De Vlinderstichting

Doordat het aantal medewerkers sterk groeit, en er steeds meer waarnemingen binnenkomen, moeten we als Vlinderstichting een beleidslijn bepalen voor de acceptatie van waarnemingen van zeldzame soorten. Wanneer wordt een waarneming als zekere of waarschijnlijke waarneming geaccepteerd? In een van de volgende nummers van 'Vlinders' hopen we hier uitgebreid op terug te komen.